

Kształtowanie krajobrazu wsi jako instrumentu wzmacniającego systemy zielonej infrastruktury

mgr inż. Jowita Katarzyna Pyszczek

STRESZCZENIE

Współczesny krajobraz jest dynamicznie zmieniającą się strukturą, organizmem, w którym żyjemy. Na przestrzeni lat ulegał on ciągłym przemianom. Odnosi się to również do krajobrazu wiejskiego, którego zmiany dotyczą przede wszystkim modernizacji i intensyfikacji rolnictwa oraz wzrostu terenów zabudowanych. Nawet ci, którzy pracują w większych miastach, w poszukiwaniu ciszy

i spokoju przeprowadzają się na wieś, by zaznać tam sielankowego życia, bazującego na bliskim kontakcie z przyrodą. Wraz z biegiem lat zaistniała potrzeba ochrony zielonych terenów, które zlokalizowane są na obszarach wiejskich. Działanie to kryje się pod pojęciem zarówno zielonej, jak i niebieskiej infrastruktury. Wrocławski Obszar Funkcjonalny (WrOF) i jego system zielonej infrastruktury (ZI) są jednym z wielu przykładów na świecie, gdzie dostrzeżono potrzebę ochrony i wzmocnienia tychże systemów.

W myśl tej idei powstała niniejsza rozprawa doktorska, której celem było wyszukanie możliwości kształtowania krajobrazu wiejskiego, tak by mógł on wzmocnić system(y) zielonej infrastruktury.

W pracy postawiono następującą tezę: Wieś może pełnić rolę kształtującą i wzmacniającą systemy zielonej infrastruktury. Obszarem badań zostało objętych pięć miejscowości położonych

w kluczowym miejscu systemu ZI WrOF, jakim jest połączenie wewnętrznego ringu i klina związanego z rzeką Bystrzycą. Były to wsie Kamionna, Kilianów, Milin, Piława oraz Szymanów. Prace podzielono na cztery etapy: I Badania wstępne, II Analizy ogólne fragmentu ZI WrOF w celu wybrania miejscowości do następnego etapu analiz, III Badania szczegółowe wybranych miejscowości i IV Podsumowanie, w którym wykazano rolę krajobrazu wsi w kształtowaniu systemu zielonej infrastruktury. W pracy wykorzystano pojęcie potencjalnych elementów zielonej infrastruktury (PeGI), do wyłonienia i oceny elementów zagospodarowania poszczególnych miejscowości z podziałem na rdzeń wsi (CoV) i jego otoczenie. Do analiz widoków z poziomu obserwatora użyto metodę Sektorowej Analizy Wnętrz Krajobrazowych (SAWK).

Uzyskane wyniki potwierdziły tezę, że wieś może pełnić rolę kształtującą i wzmacniającą system zielonej infrastruktury. Wnioski można przenieść poza WrOF i wykorzystać we wzmacnianiu innych systemów ZI.